

Roger Martin du Gard,
Luitenant-kolonel de Maumort,
Uitgeverij Meulenhoff,
ISBN 978 90 2909 124 4,
gebonden met stofomslag, voor
€ 25, na 10 november € 39,99
www.boekhandelpraamstra.nl

COLUMN

Rolph van de Wouw

Boekhandel Praamstra

Gezochte tijd

Romans die je moet veroveren, waar je bij voorkeur langzaam in wegzinkt om er vervolgens een tijdlang in te 'wonen'. Boeken die je, in het beste geval, nog een hele tijd achtervolgen en waarvan je je met het verglijden van de jaren – zelfs al is de precieze verhaallijn al bijna vervlogen – nog heel sterk de sferen voor de geest kunt halen. Zulke romans worden nog altijd geschreven, maar uiteindelijk kom ik toch vooral 'thuis' in werken uit lang vervlogen dagen. Klassiekers, inderdaad. Ik hoor het u denken. Betekent dat, dat ik een oude ziel heb? Misschien. Of is het zo dat er een aartsconservatieve boekliefhebber tot u spreekt? Ik hoop het niet.

De schrijver Italo Calvino verwoordde het ooit zo: "Klassieke werken hebben de volgende eigenschap: hoe meer je ze denkt te kennen van horen zeggen, des te nieuwer, onverwachter en ongehoorder ze blijken te zijn wanneer je ze daadwerkelijk leest."

Ulysses, De man zonder eigenschappen, Oorlog en vrede. Allemaal voorbeelden van klassieke romans waarvan ik hoorde, maar die ik nu juist niet las. Nog niet! Aan de ene kant een heerlijke gedachte – al dat 'lekkers' nog in het verschiet – maar tegelijkertijd ook een gruwelijk idee. Wanneer dan? En waarom zijn die boeken allemaal zo dik? Dat wij boekverkopers bij iedere vuistdikke pageturner die over de toonbank gaat, eigenlijk verplicht zouden moeten worden om de benodigde leestijd er gratis bij te leveren, is inmiddels een cliché van formaat.

En toch kan ik het niet laten om liefhebbers van het 'betere boek' telkens weer te wijzen op een topzware roman die ik wél las:

Luitenant-kolonel de Maumort van de Franse schrijver Roger Martin du Gard.

Met z'n ruim duizend pagina's een pil van jewelste inderdaad, maar naar mijn idee eigenlijk nog aan de 'dunne' kant. De wetenschap dat dit onvoltooide meesterwerk – het verscheen voor het eerst in 1983, vijfentwintig jaar de dood van de schrijver – nog rijker en meeslepender had kunnen zijn, is ergens onverdraaglijk.

Maar meeslepend zijn ze, de caleidoscopische memoires van de zeventigjarige aristocraat Bertrand de Maumort. Vanaf zijn door de nazi's bezette landgoed, beschrijft hij zijn vroege jeugd, zijn eerste erotische ervaringen, zijn mislukte huwelijk, zijn deelname aan de Eerste Wereldoorlog, zijn ... Stop! Voordat ik in de val trap die eigen is aan veel boekbesprekingen: het navertellen van de plot.

Oordeel zelf en zoek de tijd die nodig is om Luitenant-kolonel de Maumort te lezen. En ontdek zo, dat klassiekers als deze, om nogmaals met Calvino te spreken: "Een verrijking vormen voor degenen die ze hebben gelezen en ze goed vonden; maar geen minder grote verrijking vormen voor degenen die het geluk hebben ze voor het eerst te lezen."

Deze column is gepubliceerd in:

50VitaalPlus

Deventer Media Group B.V.